

Aatsitassarsiorfinni atorneqartussani dieseli ikummatigalugu nukissiuutini atortulersuutit NO_x-inik taaguutillit millisaatit atorneqartalernissaat siunertaralugu Naalackersuisut UPA 14-imut inatsisissatut siunnersuummik saqqummeeqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalackersuisut sinnerlugit siunnersuuteqartoq, Sara Olsvig, avatangiisitta illersorneqarnissaanut apeqqummik, Inatsisartuni ataatsimiinnermi matumani oqallisigineqartussamik saqqummiussinerani qutsavigaara.

Akuutissat tamakku inuit peqqissusaannut avatangiisinullu sunniuteqarnerluttarnerinik ilisimasat uppersarluakkat peqputigerpiarlugit, NO_x-inik silaannarmillu mingutsitsisartunik allanik nunarpassuarni, taakkunungalugu Norge, Canada, USA, Danmark aamma EU ilaallutik, annikillisisinissamut piumasaqaatinik peqareerpoq.

Kalaallit Nunaanni aatsitassanut ikummatissanullu inatsit tunngavigalugu VVM-imut ilitsersuutinik, aatsitassarsiornermut atatillugu imermik akuutissanillu allanik aniatitsinermi erngup pitsaassusissaanut piumasaqaatinik aalajangersaaffiusunik peqarpugut. Erngup pitsaassusissaanut piumasaqaatini taakkunani akuutissani immikkoortut assigiinngitsut, peqqissutsimik avatangiisinillu illersuinissaq pissutigalugu naliusunut killissarititaasunik qaangiiffioqqusaanngillat. Naliusunut killissarititaasut taakku nunani tamalaani naliusunut killissarititaasut arlallit, inuit peqqissusiannik aammalu avatangiisinik pinngortitamillu najukkatsinnik illersuinissamut naammattutut naliliiffigineqartut tunngavigalugit aalajangersarneqarput.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiunneqartoq tunngavigalugu nuannaarutigaa ilisimatitsissutigisinnaagakku, Naalackersuisut ukioq manna silaannaap pitsaassusissaanut killissarititaasunik, kiisalu erngup pitsaassusissaanut piumasaqaatini tunngaviusut assingi tunngavigalugit ilaatigut NO_x-inik aniatitassanut killissarititaasunut aalajangersaalluni suliaqarneq aallartereermassuk. Naliusunut killissarititaasunik aalajangersaanermi EU-mi killissarititaasut, sulii ineriartortineqartut, aammalu ilaatigut mingutsitsisup teknologiimik pissarsiarineqarsinnaasumik pitsaanerpaamik atuisarnissaanik tunngaveqartut aallaavigineqassapput. Teknikkikkut aaqqiissutissat innuttaasut peqqissusissaannut avatangiisinullu naleqqiullutik isumannaatsuussapput naammassallutillu.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi saqqummiunneqartumi siunertaasunut Naalackersuisut isumaqataapput, kisiannili siunnersuut maannatut iluseqarluni akuerineqarnissamut naleqqutsinneqanngilaq.

Naalackersuisut ilaatigut isumaqarput, aatsitassarsiorfinnut atatillugu aniatitsinermi silaannaap pitsaassusianik qulakkeerisarnermi akuutissanik mingutsitsisunik aniatitsinissamut naliusunut killissarititaasut tunngavigineqartariaqartut, teknologiimut, ingerlatseqatigiiffiit ataasiakkaat inuiaqatigiinni mingutsitsinermut killissarititaasunut piumasaqaatit immikkut ittut pinnatik.

Tamatumunnga ilaatigut teknikkikkut aaqqiissutissat ineriartortuarnerat, taamaalillunilu teknologii mut atortut nutaaliaasut ullumikkut ator neqartut ukiualuit qaangiuppata aaqqiissutissanik nutaanik pitsaanerusunillu, ilaatigut ikuallaanerpiami suleriaatsit minguinnerulernerinik kinguneqartunik taarserneqartussaanagerat pissutaavoq.

Ilaatigut inatsisit immikkut ittut, ajornartorsiutit ataasiakkaat immikkut aaqqiiffiqineqarnissaannik siunnerfeqartut tunngavigalugit mingutsitsinissamik killilersuiffiusumik maleruagassiuffiusut ator neqarnissaat Naalakkersuisunit naleqqussorineqanngillat. Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut isumaqarput, aatsitassanut ikummatissanullu inatsit maleruagassanik, suliffissuarnut malitassatut pisussaaffiliinissamut naammattunik tunngavissii sunik imaqartoq.

Tamanna pissutigalugu Naalakkersuisut aalajangiiffiqisassatut siunnersuummut saqqummiunneqartumut allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussiniarput:

”Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit naapertorlugu, naliusunut killissarititaasunik aalajangersaanikkut silaannaap pitsaassusissaanut aammalu NOx-inik akuutissanillu allanik silaannarmut aniatitassat killissaannut piumasaqaatit malinneqarnissaannut qulakkeeriffiusunik maleruagassiornissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannut Inatsisartuni aalajangiiffiqisassatut siunnersuut.”

Taamatut oqaaseqarlunga Naalakkersuisut sinnerlugit aalajangiiffiqisassatut siunnersuut saqqummiunneqartoq pillugu qujaqqippunga, siunnersuullu Inatsisartuni kajumittumik suliassanngorlugu tunniullugu.